

عنوان مقاله:

تبیین مفهوم تربیت اجتماعی در دوران کودکی از منظر رویکرد اسلامی عمل

محل انتشار:

پژوهش نامه مبانی تعلیم و تربیت، دوره 13، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندها:

مریم محمدی نعمت آباد - دانش آموخته‌ی کارشناسی ارشد فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه تهران، ایران

نرگس سادات سجادیه - استادیار فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه تهران، ایران

خسرو باقری نوع پرست - استاد فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه تهران، ایران

خلاصه مقاله:

هدف اصلی این پژوهش، تبیین مفهوم تربیت اجتماعی در دوران کودکی بر پایه نظریه‌ی اسلامی عمل است. در راستای دستیابی به این هدف از روش مفهوم پردازی (بسط مفهومی) استفاده شده است. ابتدا مناقشات مطرح در تربیت اجتماعی دوران کودکی، پیش روی نظریه اسلامی عمل قرار داده شد و موضع این نظریه نسبت به این مناقشات مورد بررسی قرار گرفت. پس از جایابی این نظریه در پیوستار مناقشات تربیت اجتماعی دوران کودکی، مشخص شد این نظریه در قالب دو گزاره‌ی «هیویت دو چهره‌ای» و «رشد تعاملی» پیش فرض‌های لازم برای ورود به بحث تربیت اجتماعی و مفهوم پردازی پیرامون آن را دارد. نتایج پژوهش حاکی از آن است که مفهوم تربیت اجتماعی در این نظریه از جامعه و فرد فراتر می‌رود و مفهوم والاتری را مدنظر قرار می‌دهد و با محوریت «حق» شکل می‌گیرد. از این رو می‌توان تعریف تربیت اجتماعی در دوران کودکی از منظر این رویکرد را، ایجاد زمینه‌هایی برای «تعامل حق مدار» کودک عنوان کرد. از سویی در مفهوم تربیت اجتماعی کودک می‌توان بر «جامعه‌یاری» کودک تأکید کرد. همچنین ملاحظاتی از قبیل تعامل «هم تراز» با همسایان، «تعامل ناهم تراز» با بزرگ سالان، برداشت از گذشته و اینده به تناسب (نقش‌افزینی اجتماعی) و «معناداری کنونی»، رابطه متواالی کودک با تمامی لایه‌های اجتماعی، بهره از روش‌های «الگوپردازی»، «محبت اولیه بالاشرط، محبت ثانویه سامان مند، اضباط منعطف» و «الزم گفتگویی» در تربیت اجتماعی و «عقایلیت اجتماعی» به عنوان معیار عمل اجتماعی؛ در راستای دستیابی به مفهوم تربیت اجتماعی دوران کودکی توسط این نظریه به دست آمده اند.

کلمات کلیدی:

تربیت اجتماعی، دوران کودکی، رویکرد اسلامی عمل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1952186>

